

کاینده دیروز تشکیل یافت و از قراری که به مجلس
قدس معرفی می‌گشتم بعرض خاکبیان همایونی هم
رسیده است

آقای علامه السلطنه وزیر عدلیه - آقای حاج
محترم السلطنه وزیر امور خارجه - آقای حکیم -
الملک وزیر معارف و اوقاف - آقای مستشار الدوله
وزیریست و تلگراف

شاهزاده شهاب الدوله وزیر فواید عامه و تجارت -
خودبند هم وزارت داخله را کهالت می‌گشتم وزیر جنگ هم
نامه چهار روز دیگر تعبیین و معرفی خواهد شد

رؤیس - چند روز قبل که آقای ویس وزراه
برای معرفی در آنجاشریف داشتند از طرف مجلس
از ایشان تشکر کردم حالا هم که هیئت محترم کاینده
را برای معرفی به مجلس آورده اند گمان می‌گشتم
بتوانم از طرف مجلس از آقایان وزراء تشکر کنم
که در این موقع مسئولیت امور را قبول کرده اند
داخل کار شوند با اطمینان بهم اماليه خودشان را
معاونت و همراهی آقایان نمایندگان بوده است اما
راجح همچنانه خودشان کشک و تردیدی نیست و خواهد
بود اما راجح بگمکن و معاونت مجلس بندگان می‌گشتم
بتوانم به آقایان وزراء این اطمینان را بدهم که کمال
هراهی با ایشان خواهد شد برای ایشکه مجلس و
آقایان نمایندگان غرض و قصدی غیر از اصلاح امور
ملکت ندارند و نمی‌واند هم داشته باشند تمام تلاش
و زحمات آقایان نمایندگان برای همین است و از این
ماده بپیوچه منحرف نخواهند شد چند روز قبل
راجح باوضاع حاضره مذاکراتی شد البته تکرار
و تجدید آن مطاب لازم نیست بلی چون مسئله
مالیه را همچنانه هستند که روح مملکت است این
است که در بیان هرایض خودم نمی‌توانم خودداری
کنم و از این مسئله فی الجمله هرایض نکرده باشم
در میان آقایان وزراء بندگی را نمی‌بینم که
طريق فهرائی را از عقاید خودش قرار بدهد و یا
ایشکه رجوع و هود به تزئینات سابق را از اصلاحات
ملکت، اندیاز طرف دیگر البته طریقه نظریه راهم
آقایان بیندازد نتایج خواری نداده و خواهد داد گمان
می‌گشتم و حتم دارم که مجلس معتقد است بایشکه در
تریبات مالیه باستی بارعایت مقتضیات مملکت و میانه
روی و صرفه جویی و رعایت موجاب ترقی کار کرده
و این اطمینان را از طرف مجلس می‌توانم بدهم
که با این وصف و ترتیب دیگر جای همچ شبهه و تردیدی
باقي نخواهد ماند که مجلس با موافقت آقایان وزراء
کار خواهد کرد و کمال هراهی و معاوضت منظور
نظر بوده و خواهد

رؤیس وزراء - خیلی تشکر می‌گشم از اظهار این
آقای ویس که در واقع از طرف خودشان و تما
نمایندگان محترم نسبت باین هیئت حاضره است
امیدوارم این هیئت همانطوری که برهمه آقایان معلو
است نیتی جز خدمت به مملکت نداشته باشند و
مساعدت مجلس که اوین و سبله خدمتگذاری آن
است بدروجه که ممکن و مقدور است در اصلاحات
امور مملکت موفقیت حاصل گنند و راجع به
هم همینطور که اظهار فرموده دولت نهایت اهمی
را باوضاع مالیه بدهد و اوین اقدام خودش میداد
و از برای اصلاحات مالیه همانطوری که اظهار فرمود

تفواده داشت و از روی «السلسله مالیاتی هم صحیح نیست
و مطابق واقع هم نیست اهالی شهر میدهند باید
بصرف آنها هم برسد»

مخبر - بعد از اظهار اولیه بندگان آقایان
بیشنها داده کنند کان موافقت فرمودند با استرداد قسمت
ثانوی بیشنها خودشان امیدوارم بعد از هرایض
بندگانه قسمت اول را هم استرداد فرمایند اینکه دلیل
اقامه فرمودند که در مقدمه این قانون ذکر شده
بود که باید هایدات مالیات مستغلات از برای نظمیه
تخصصی شود و نظر قانون گذار این بوده است
بندگانه چندان با این نظر موافقت ندارم بلکه اگر
در رظر آقایان باشد در ضمن شور اول وقتیکه
دلایلی برای لزوم تصویب این قانون اقامه میشند
ذکر نظمیه کمتر میشند بلکه یک دلیل بزرگی که
در اینجا اقاما میشند لزوم پیدا کردن منابع تازه
برای مملکت بود شاهزاده سلیمان میدزا میخواهند
مالیات مستغلات از مد نظر مالیات خصوصی محلی
نکاه گشته در صوتی که بقدمه تصور میکنم این
طور نباشد مالیات مستغلات را نهاده و میتوان یک
مالیات معنی خصوصی و بلندیه ملاحظه کرد ایشکه
مالیات نوادر را مثل آورده مالیات نوادر غیر از
مالیات مستغلات است تنی در واقع اسم مالیات نوادر
را نمیشود مالیات گذشت بلکه بـ (ناکس) و یک حق العبوری که در آلات نقاله که در شهر
ها هبور میگشند و اسایب خرابی کوچه ها میخواهند
را که برای یک مالیانی میشود اقامه کرد برای
مالیات نوادر نمیشود اقامه کرد فرمودند چه جهه
دارد که مقاوه های تهران بول بندگانه برای فشوون
فارس خرج شود؟ اگر این نظر گذاشت باشیم
پس بندگانه هم هرچه میگشند که صاحب ملک
مزدوی که در تهران است مالیات بدهد و از برای
مالیات مزدوی با مقاوه چه فرق میگشند در آنجا مالیات از
ملک مزدوی میگشند پس چون این مالیات مالیات محلی
نیست و مالیات عمومی است مالیات نوادر
نخواهند گرفته میشود دو قسم است یک مالیات خصوصی
محلی است که از برای مصارف آن محل گرفته میشود
یکی مالیات عمومی است اگر این مالیات مثل سایر
مالیانها مالیات عمومی است پس هرها بشهرها و قصبات
عمده منحصر شد پس باید در هر کجا که یک مالیات
باشد این مالیات را بدهد این چیز ها تازه نیست که
آقای مخبار تصور میفرمایند ممکن نیست این مالیات
را باید مصارف میانی مخصوص کرد نظیر هم دارد
مثلاً مالیات چون مالیات نوادر شهر تهران میدهند باید
بصرف آنها برسد آیا ممکن است مالیات نوادر
تهران را گرفت و برای قشوون فارس خرج کرد؟
خیر مالیات نوادر ها صرف شود که آن در شکه هایی که
این مالیات را میدهند استفاده گشته کنند و در همان قانون
مالیات نوادر هم مین شده است که مشرب از برای
آیه کوبی مصرف شود این چیز تازه نیست معلوم
است مالیات مستغلات یک مالیات شهری است و مستغلات
و دکاری کیمی که این مالیات شهری را میدهند باید برای
نظمیه و امنیت داخلی خود آن شهر مصرف شود و
بپیوچه مناسب نخواهد بود که مقاوه های تهران یک
مالیاتی را بدهند و ما از برای آذربایجان مصرف
کشیم هر کس یک یولی میدهد باید یک استفاده هم
از آن یکنند دکانهای تهران که این مالیات را میدهند
باید بصرف نظمیه تهران برسد که از آن جهت
استفاده گشته و از این مالیات نتیجه بیرون و این یک
چیز تازه نیست و اگر در نظر آقای مخبار نیست آن
بیشنها (که متعلق کردن موعد اجزاء است) یک
قدری مشکل است ممکن است بندگانه آقای معلم الدوام
که آنرا امضاء کرده ایم از آن قسمت صرف نظر کشیم
ولی قسمت اولیش (که تخصیص از برای نظمیه بشود
تا محلی از برای نظمیه مین شود و کمتر در فشار اظهار
پاچیم و پنجم مرتب میعنی داشته باشد) همچ اشکالی

هرض میکنم اگر این مالیات اختصاص به نظمیه داده شود بنهه بقدار ذره باینجا تون اهمیت نمیدهم و آن رایه ائی که تاکنون در اینباب داده ام از نقطه نظر این بود که این مالیات اختصاص به نظمیه داده خواهد شد و اگر غیر از این باشد این مالیات هم از آن مالیات هائی خواهد بود که تاکنون ندانسته این مصارف آنها چه شده است و این مالیات هم مصارفی بیندا خواهد کرد که مخبر محترم بدانند نه بنهه نه اهالی مملکت.

مخبر - بنهه اخواستم متول بدلائی خارج از زمینه قانون مستغلات بشوم والا بنهه میتوانستم اسم آفای مشیر الدوله را بیاورم و مخصوصاً اسم ایان را از برای اثبات هقیده خود شاهد فرار دهم زیرا آفای مشیر الدوله اگر این نظری را که میفرمایند مبداشته و نظرشان این بود که این مالیات به نظمیه تخصیص داده شود البته در این قانون مرقوم میفرمودند پس نظر آفای مشیر الدوله که این قانون را بیشنها در فرمودند همان نظری است که بنهه در پشت این تریبون عرض میکنم یعنی نظرشان این بود که هایدات مالیات مستغلات در عمل برای نظمیه تخصیص داده شود و از آنجاییکه هبیج نوع سابقه ندارد و در هبیج جای هالم دیده شده است بیک مالیات مملکتی را مقنن بواسطه بیک ماده قانونی مخارج شرکتی های بجهلی تخصیص بنهه لهذا ایشانهم در قانون گذاری و قانون نویسی خپلی عدیق و مطلع و بصیر هستند مقتضی ندانستند بیک همچو ماده وا در این قانون بگذارند بله نظر آفای مشیر الدوله رئیس وزراء وقت این بود که هایدات مستغلات در عمل برای مخارج نظمیه و قوای تأمینه مملکت تخصیص داده شود یعنی آن نظری را که در اینجا هبیچکس مخالف نیست ولی حرف در سر اصل مقصود است که جنابهالی میفرمایند بیک ماده در اینجا نوشته شود و پر حسب آن ماده تخصیص داده شود و بنهه عرض میکنم بدنوشتن این ماده در عمل تخصیص داده شود پس از تقطه نظر عملی و رسیدن این یول بصندوقد نظمیه نه بنهه مخالف هستم نه جنابهالی و مخالفت ما فقط صورت ظاهر و در قانون نویسی است که بنهه عرض میکنم تخصیص آن در قانون صحیح نیست اما اینکه اظهارات خود بنهه را فرمودند که مکرر گفته ام قانون بایک طوری نوشته شود که اجرا شود و است است بنهه حالا هم این نظر را دارم اما حقیقاً بنهه هرچه فکر میکنم نمیفهمم چطور ممکن است تصدیق که هبیج جای این قانون دست ترتیب و میزان و مبلغ و طرز وصوله بنهه باقی بماند ولی بواسطه بکماده تخصیص که اینجا گذاشته اند آنوقت این قانون عملی میشود و اگر آن ماده تخصیص گذاشته نشد عملی نمیشود این طور نیست بنهه که عرض کردم قانون را باید عمل نوشته یعنی در خود قانون مبلغ را باید طوری نوشت و آنقدر زیاد کرد که مردم اتوانند تحمل کنند بلکه باید طوری نوشته که بالخلاف و اوضاع مملکت واقع داشته باشد و طرز اجرایش را باید طوری نوشت که از برای دولت سهل باشد بنهه نمیدانم چه فرقی در اجرای این قانون بیندا خواهد شد اگر بیک ماده در اینجا گذاشته شود که این مالیات از برای غلان جا تخصیص داده میشود آنهم در روی کاغذ پس از نقطه نظر سهولت اجرا و عدم سهولت اجرا نصور نمیکنم گذاشتن یا نگذاشتن اینماده مدخلیت فوق العالی داشته باشد و اینکه فرمودند نظمیه های چند بدستند و با وجود تضییق و فشار اهالی در آنروز از بیان عدم اطمینان به نظمیه و رئاندار مری که آفایان هم مبوق هستند باز هم مخبر محترم در یک موضوعی وارد شده اند که هبیج مربوط بمسائلی که بنهه عرض کردم نبود بنهه عرض میکنم قانون را که وضع میکنند برای اجرا است و آنکه تنقید کردن که نباید این کلمه را گفت بنهه مراجعت میکنم به اظهاراتی که مکرر خودشان در مجلس فرمودند که ما باید قانونی وضع کنیم که اجرا شود و تدوین قانون از برای ظبطادر کتابخانها نیست بلکه اجرای از اثرات سوئی مترقب شد مثل قانون نویس که چون واضعین آن قانون از روی مطالعه و دقت وارد در وضع آن نشسته اثرات سوئ آنرا مخصوصاً دیدیم تا اینکه ناجار به نسخ آن قانون شدیم و بالاخره بایک اطمینان قابی عرض میکنیم که ما باید همیشه جریان قانون را در نظر بگیریم و مستغلاتی را که بعد توییه میشود در نظر داشته باشیم بنهه نویس کویم اهالی از اطاعت این قانون که دولت و مجلس وضع میکنند امتناع خواهند کرد ولی عرض میکنم اجرای آن دولت و ملت را دچار اشکال میکند اما اینکه میفرمایند یکنفرم نظمیه های نظمیه های قدیم این دوست که انتخابات برای کدام یک تخصیص داده میشود اکر فراموش از مطلعهای خیلی قدیم یکنفرم نظمیه های مرتب خوب های جدید و تازه و یکنفرم هم نظمیه های مرتب خوب که فعلاً دو دوست جا زیادتر نیست حالا این مالیات برای کدام یک تخصیص داده میشود اکر نظمیه های مغارج آن نظمیه های یکنفرم خواهد بود ما نمیدانیم و نباید هم اینکه دقت بشود در اینجا یک اشکال عملي هم یکنفرم آید اما امروز در مملکت سه نوع نظمیه داریم یکنفرم نظمیه های خیلی قدیم یکنفرم هم باصطلاح نظمیه های جدید و تازه و یکنفرم هم نظمیه های مرتب خوب در آنها احتیاجات فوری و مهم زرهم دارد که فهرآباید در آنها مصرف شود و هر کس از اوضاع نظمیه های قدیم یا باصطلاح رفورمه اعلام داشته باشد این هرچه بندورا تصدیق خواهد کرد بعلاوه بعضی محلها هست که مطابق این قانون باید مالیات مستغلات را بدهند و نظمیه نهاده یکنفرم و قبیله های نظمیه های مالیات معلی نگاه کنیم و بکوئیم هایدات مالیات مستغلات هر محلی باید برای نظمیه آن محل تخصیص داده شود آنوقت محلهای که نظمیه نهاده چه صورت پیدا میکند اکر بکوئیم آنها هم مالیات مستغلات را بدهند و صرف نظمیه جهاتی دیگر پنود این مخالفت با نظری است که آفایان دارند و بکوئیم هایدات هر محلی باید محل خودش صرف شود و اکر بکوئیم آنها از دادن مالیات معاف باشند چرا معاف باشند در حالی که املاک مستغل مثل سایرین استفاده میکنند که نظمیه نهاده چه صورت مستغلات را بدهند و بیکنفرم نهاده و از این مالیات معاف باشند پس با موافقت کاملی که بنهه دارم در اینکه بمغارج نظمیه و کلیه قوای تأمینه ما از محل معتبر و نقدی داده شود همانطوریکه در جلسه آنوقت هر کردم و بهتر میدانم که تشخیص دیگر از نمایندگان هم مکرر در آن جلسات حضور داشته و ملاحظه میشودند که اهالی میگفتند ماحضریم از دری طبی نفس هر قسم مالیاتی را ادا کنیم حتی اینکه نذکره وبعضی چیزهای دیگر را هم میبرند و میگفتند هر مالیاتی برقرار شود میدهیم بشرعاً اینکه اخلاقی و اوضاع مالیاتی وضع کنیم و شاهزاده سلیمان میرزا و بعضی دیگر از نمایندگان هم مکرر در آن جلسات حضور داشته و ملاحظه میشودند که اهالی میگفتند ماحضریم از دری طبی نفس هر قسم مالیاتی را ادا کنیم حتی اینکه نذکره وبعضی چیزهای دیگر را هم میبرند و میگفتند هر مالیاتی برقرار شود میدهیم بشرعاً اینکه اخلاقی و اوضاع مالیاتی وضع کنیم و شاهزاده سلیمان میرزا و بعضی دیگر از نمایندگان هم مکرر در آن جلسات حضور داشته و ملاحظه میشودند که اهالی میگفتند ماحضریم از دری طبی نفس هر قسم مالیاتی را ادا کنیم حتی اینکه نذکره وبعضی چیزهای دیگر را هم میبرند و میگفتند هر مالیاتی برقرار شود میدهیم بشرعاً آنکه آفای مشیر الدوله باشند در این شهر طهران

قبله دو تمام شهر ها نظمه های قانونی باشد است این تخصیص را بدینه بعد در تحت ته مأمورین سوئی انجاهاتی که مالیات مستقلات میشود نسبت نظمه بکنیم و بنده با پی آقایان معدل اوله سليمان میرزا را کاملا موافی دارم که اگر غیر از این ترتیب بشود دچار اشکالات خواهد شد.

خبر - اولاً بیشنهادها فرق کرده است شاهزاده سليمان میرزا ثانیاً بیشنهادی کرده است غیر از بیشنهاد آفای معدل الدوله است و نی کفت با بیشنهاد آفای معدل الدوله و سليمان موافقم چون بیشنهادیکه شاهزاده ثانیاً کریم قدیم فضیه را تغییر میکند بهر حال در گذشته عرض کردم حالا تکرار میکنم این میفرمایند اگر این مالیات برای نظمه تخصیص شود و مردم مالیات را با کمال میل و رغبت می و الا خیر یعنی دو لفظ متضاد را میگویند بنده نظر را تصدیق ندارم که حتی مردم وقتیکه مخارج یک مالیاتی را ندانند مجاز هستند آن را ندهند این نظر نظری است که باید در هشودای ملی بیان شود و مردم هم این حق را نداشته باشند این نظر را اگر ما در مجلس شورای اسلامی اظهار بنماییم و یک همچو اساس کلمی را ایجاد و معتقد به آن شویم بنده محتاج میدانم در این تکذیب شود و عرض میکنم مبنی که قانون میگ لازم نیست برای اینکه آن قانون اجرا شود مبنی از برای کسانی که باید آن قانون را ام نمایند معین شود وقتی که از مقامات مقتنه مالیات وضع و تصویب می شود لازم نیست از طرف اشتر شود که ما بدانیم این مالیات بهجهه مصرف میر نخواهیم داد و اگر معتقد باشیم نظر شویم هرج و مردج نتیجه دیگری حاصل خواهد شد هم کاملاً تصدیق دارم که البته مخارج اداره نظم زاندار مری یعنی مخارج یکه قوای نامیبه ما باید عمل از نقدترین محلها داده شود و این مطلب منکر ندارد و اگر کسی با این بیشنهای که شده مخالفت کند نه از عذر نظر این است که مخارج نظم و زاندار مری باید از یک محلهای تقدی داده خبر اینطور نیست فقط به تخصیص درهم است قانون به نظر بنده این تخصیص در همل خبلی است و معلوم است که بنده هم کاملاً موافقت دارم هایدات مستقلات از طرف دولت علا برای نظم زاندار مری تخصیص داده شود ولی همانطور هم مخالف هستم که این تخصیص در قانون قید شود اگر بفرمانید کلیتی هر مالیاتی که وضع میشود مصرف آنها در همان قانون معین شود بنده این اصل و قاعده هم بشوم و خواهم گفت خواهد یک همچو قانونی بمن اشاره بدید نه در اینجا در تمام دنیا که وقتی مقتنه یک مالیاتی را وضع میشود هم قبل معلم و مصارف آنرا مینیم علی الخصوم یک همچو مالیاتی که مالیات معلی و مالیات مملکتی است و در مالیات مملکتی هم نمیباشد اینکه برای دولت یک اعتباری است اساساً باید هر محل داخل صندوق عمومی دولت بشود آن

اصرار نمیکرد که دو این قانون تصریح شود یا اگر از طرف دولت وزیر مالیه پس معاون وزارت مالیه در مجلس حاضر بودند و میگفتند دولت این مالیات را از برای مصارف نظمه اختصاص خواهد داده است بنده را فانع کندولی بنده چون دیدم در اینجا بعضی نظریات است و مغایر کمیسیون قوانین مالیه هم که از اینماده دفاع میکردند تصریح می نمودند که ممکن است هایدات این مالیات بمصارف لازم تری بررسی این مالیات که میگشند میگشند که برای این مالیات نمیشوند و خیلی مشکل میدانم که این مالیات برقرار شود و بمصرف دیگری بررسی بجهه اینکه افکار عامه را متوجه این میدانم که حاضر خواهد بود با آن منت این مالیات را بینهایند در صورتی که بدانند بمصرف نظمه میرسد و این مسئله که مستبعد نیست مالیات دهنده گان در آن تربیتی داشته باشند چرا که دیده ایم مالیات نواقل مالیاتی است بلند و بکلی از موضوع مالیات مملکتی خارج است گرفته میشود و بمصارف اندوخته فلان مأمور تقبیش مملکت میرسد همبطنور سایر مالیاتها یعنی در اینصورت خوب است در این ماده هر طوری که در مجلس صلاح میداند این مالیات از برای مصارف نظمه تخصیص داده شود و یا بعضی نظریات دیگر هم که بعضی میگویند تمامت معنی باشد یعنی تا وقتیکه بودجه کل مجلس باید و جمع و خرج تطبیق شود بنده مخالف نخواهم بود ولی لازم میدانم در اینجا تصریح شود

فاصر الاسلام — بنده خوب در نظر دارم که این قانون در کایته آفای مشیه الدوله بمعجلس بیشنهاد شد و فلسفة بیشنهاد این قانون و قانون دخنابات بار هم بنده را باد آوری میگفتند با آن احساساتی که از طرف اهالی راجع بنامین محل هایدات نظمه یعنی حقوق نظمه و زاندار مری اظهار میشد بار هم خوب در نظر دارم که تجار و اصناف در منزل آفای رئیس می آمدند و باید جدیت و صمیمه تو اظهار مبکر دند که ما حاضر هستیم هر نوع مالیاتی برمی تعمیل شود قبول کنیم برای اینکه از نظمه و زاندار مری مطمئن باشیم که حقوق آنها منظمه میرسد شخص بنده که در این قانون رأی دادم نقطع نظرم فقط همان اختصاص مالیات برای نظمه بوده است حالا هم عرض میکنم اگر بنا باشد این قانون را بهمین نحو از مجلس بگذرانیم و اختصاصی به نظمه ندهیم بنده معتقدم که اداء کنندگان این مالیات بهر قوه اداء میکنند و از روی اضطرار خواهد بود هر گاه این مالیات را اختصاص به نظمه بدهیم که واقعاً هم لازم است اختصاص داده شود که هر روز و هر ماه دیگار یک اشکالی نشویم اهالی با یک مبلغ و امتنان قلبی برای اداء این مالیات حاضر خواهند شد و بیشنهادیکه آفای معدل الدوله و آفای سليمان میرزا در اینباب کرده اند بیشنهاد صحیح است و بنده هیچ اشکالی در آن نمی بینم و اگر گذره شود اختصاصی دادن مالیاتها غایبا است هر روز میکنم بهوجه نمیتوان گفت این اختصاص هرچه است بلکه لازم میدانم مالیاتها که وضع میشود غلط است بلکه لازم میدانم مالیاتها که وضع میشود اختصاص دو آنها باشد مخصوصاً از برای نظمه و زاندار مری که خبلی لازم است مجلس این مالیات را به نظمه تخصیص بدهد که ممکن است گفته شود که دو بعضی شهرها نظمه قانونی نیست بنده عرض میکنم تخصیص این مالیات لازمه اش این نیست که

رئیس - آفای حاج سهم الملک دو ماه و آفای سلطان العلماء چهل روز مرخصی خواسته اند و کمیسیون عرایض و مرخصی تصویب کرد اول رأی میگیریم برخصی آفای حاج سهم الملک آقایانی که مرخصی دو ماهه ایشان را تصویب میگفند قیام نمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - راجع با آفای سلطان العلماء رأی میگیریم آفایانی مرخصی چهل روزه ایشان را تصویب میگفند قیام کشند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - بقیه شور در قانون مستقلات اگر مخالفی نباشد می ماند برای روزیکن شبیه ۳ ساعت قبل از ظهر.

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

جلسه ۶۳

صورت هش روی مجلس روز چهارشنبه ۱۳۳۳ شهر شوال ۱۴

مجلس دو ساعت قبل از ظهر در تحت ریاست آفای مؤمن الملک تشکیل و صورت مجلس روز چهارشنبه ششم فرائت شد.

غائبین بدون اجازه - آقایان سردار معتمد - شریعت دار - حاج مهدی الدوله - نظا سلطان - حاج شیخ یوسف - حاج شیخ فضلملو آقا - غائبین با اجازه - آقایان وقار السلطنه - سردار سعد - شیخ الملک - مؤبدالاسلام - آفای شیخ یحیی - حاج سید اسدالله.

رئیس راجع بصورت مجلس آقایان ایراداتی دارند یا نیز؟ (اظهاری نشد) ایراداتی ندارند صورت مجلس تصویب شد - دستور امروز بقیه شور دوم در قانون مستقلات است.

(ماده ۱۹ بقرار ذیل فرائت شد)

ماده ۱۹ - این قانون دو ماه پس از تصویب مجلس شورای ملی و رسیدن بصحة همایونی به وقوع اجراء آذارده خواهد شد.

رئیس - در ماده نوزدهم مخالفی هست.

مولال ادوله - بنده تصویر میگردم در جلسه قبل که بیشنهادی شده بود مذاکرات ام روز تعقیب همان مذاکرات جلسه قبل است و بهمان ترتیبی که اجازه خواسته اند سوال و جواب خواهد شد حالا که تجدید فرمودند هرچه میکنم در جلسه قبل یعنی در شور اول بنده بیشنهادی راجع با اینماده کرده بودم و بکمیسیون رفت کمیسیون قبول نکرد بنده و شاهزاده سليمان میرزا در اینباب بیشنهادی کردیم بجهت اینکه ما هیچ تردیدی نداریم در اینکه وضع این قانون و این مالیات بواسطه این شد که از برای مخارج نظمه بلکه مطلع باشد و مخارج آن تأمین شود چنانکه عکسر عرض کردم اگر مقدمه این قانون در مجلس خواهد شده بود تصریح میگرد که مالیات این محل برای مصارف نظمه است و هر گاه مغاری کمیسیون اظهار نمیگردند که این مالیات جزء مالیات کلی است و باید به الزم مخارج داده شود شاید بنده

می کنم اگر مابغواهیم در قانون تصریح کنیم و این مالیات را از برای یک معلم تخصیص بدهیم بعاقیده بنده این سید قهرمانی است و به ترتیب تسلیم قدریه است اگر بگوئیم یک معلم را از برای مواجب یک اداره یا یک وزیری تخصیص بدهیم خود او سعی خواهد کرد و وصول خواهد کرد اشکالی فراهم نمی آید پس هر کس تسلیم را مجلس را موقوف کرد هر کس مخارج خود را میگرفت و ادارات مالیه هم لازم نبود البته مالیات باید در یک جایی ثمر کنند یعنی دولت معلوم باشد و جلوگیری از آن افراط و تقریطی هم که آقای معدل الدوله میفرمایند بواسطه گذشتن بودجه ملحوظ میشود زیرا مالیات مملکت منحصر به مالیات مستقیم و غیر مستقیم و گمرک و هرجه شماتیک این کنید هست فرضًا چهار صد هزار تومن عایدات تخصیص این مالیات را شما بمحض یک مده قانون تخصیص دادند این جلوگیری از افراط و تقریط همیکند قانون اساسی میگویند مالیه مملکت را نمیشود بهیچ مصرف بیهوده رسانید چطور شده کرسانندند پس باشکال دیگر باید جلوگیری کرد والآن شتن یک ماده در اینجا جلوگیری از تقریط مالیه مملکت نمیگذرد اما اینکه گفته شد مالیات مستغلات مالیات معلمی است بنده تصور نمیگنم مالیات معلمی باشد درست است از قصبات و شهرها گرفته میشود پس مالیاتی هم که در یک دهی گرفته میشود باید گفت چون این مالیات از این ده گرفته میشود باید بصرف خود آن ده برسد نیز آنطور بودت مالیات مستغلات مالیات مستقیم است هواوض بلندی بودت مثل مالیاتی است که از املاک مزروعه میگیرند و باستی بطود کلی جزء عایدات مملکتی باید در مقابل مخارج مملکتی بصرف شود و اینکه گفته شد از برای اجراء این قانون را وضع میکنیم بعاقیده بنده همین تخصیص مانع اجراء است برای اینکه اگر باین ترتیب گذراندیم و بنظمیه تخصیص دادیم آنوقت در هر نقطه که نظمیه تباشد امتناع خواهد کرد از اینکه مالیات مستغلات را بدهند این ترتیب صحیح نیست شاید بعضی جاهای عایدات مستغلاتش بیشتر از مصارف نظمیه آنجا باشد آیا باید بصرف طهران برسد پس اگر باین ترتیب قائل شویم باید گفته شود که مالیات هر نقطه و هرده و هر شهری بصرف خود آن محل برسد ایس مخارج را بخواهد که بشهزاده از سایر شهرها و سایر نقاط مملکتی است از کجا برداخته خواهد شد این ممکن بودت پس نظر را باید بظور کدو گرفت و قانون را وضع کرد مالیات را که وضع میگذرد برای این است که محتاج بیول هستند نظمیه بیول میخواهد وزاندار مری بیول میخواهد فشوی بیول میخواهد مملکت برای تمام این مخارج محتاج است هایدی درست گنده و این عایدات هم باشد جزء عایدات کل مملکتی باشد و مخارج را در وقت گذراندن بودجه به مجلس شورای ملی پیشنهاد گنده و در بودجه معین شود در آنصورت البته هیچ هیئت دولتی حاضر نخواهد بود از آن بودجه تعطیل گنده والا بنوشن یک قانون بعاقیده بنده هیچ منع نخواهد کرد که این عایدات بخصوص را بصرف دیگر نرسانند والا بنده اساساً از آن اشخاصی هستم که میگویم از بین عایدات به مخارج نظمیه وزاندار مری و آن چیزهایی که راجع

شوبم در اینکه میخواهیم یک مالیاتی بگذاریم بدون توسل به کلمات پردار و بدون توسل پنهان دادن اینکه قوه تأمینیه چندین و چنان باید درست از روی کمال خون سردی مطالعه کنیم و به بنیم آیا نام اصول مالیات گذاری در آن چیزی که ما میخواهیم برقرار کنیم جمع است یا خیر البته ممکن است یک اشخاصی در این مجلس ییدا شوند که نام تمام دنیا حرف بزنند و از اوضاع دنیا هم مطلع باشند آن لازمه اش این بیست که سایرین تردید کنند پس دوباره تکرار میکنم و دفعه آخر است که تکرار میکنم در این پیشنهادی که شده است یا باید بگوییم یک انتظار اساسی است که در هر مالیات آن نظر باید ملحوظ و منظور بشود با باید که شود که این نظر باید ملحوظ و منظور بشود با یک نظر خصوصی و اختیاری است از این دولت انتظار که خارج بیست اما شق اول گمان میکنم کسی ادعا نمیکند که این پیشنهادی که شده است عمومی و متعارف باشد یعنی در وقت وضع کردن هر مالیاتی مقرر باید محل خرج آنرا معین کنند کمان ندارم کسی باشد که بگویید این نظر صحیح است بس اصلا داخل این نظر نمیشوم و میگوییم اساساً ازمه نظر مالیات گذاری این نظری غلط است آنوقت باقی میماند یک نظر خصوصی که بگوییم مقضیات امروزه مملکت ما را مجبور میکند که این نظر را داشته باشیم بنده نمیگویم که صورت حسابها را در کمپرسیونها آوردند و دیدند و فلان کرده بودند بنده میگویم این تخصیص به این سطح یک ماده قانونی جلو آن صورت حسابهای را دارکه در کمپرسیون دیده اند نمیگیرد بجهة آنکه همان صورت حسابهای را که مفترم باید بر ضد نفس قوانین است بلکه بر ضد قانون اساسی مملکت است پس فقط با اینکه قانون در عمل جلو گیری از آن صورت حسابهای امیشود بلکه برای جلو گیری از آن یک چریدگری لازم بود در صورتیکه همان نمایندگان معتبری که از نظریات ملی مدافعت میفرمایند تا بحال اظهار نکرده اند آنکه که این نظریه این حقیقت است و چرا همان مملکت را تلف کرده پس اگر کسی میخواهد در آن به آن صورت حسابها را بخراج یک مددنه از آن نظریه این مالیات را بخطب خاطر قبول کنیم و اینکه میفرمایند اینکه دولت این اظهار را بکند من قبول میکنم و در هر مطلبی که بیش میآید کله (در تمام دنیا) تکرار میشود که تمام دنیا اینطور است ما از تمام دنیا صرفنظر میکنیم و بحال حالیه امروزه خودمان نگاه میکنیم بیشتر چه چیز بسا اطمینان میدهد که این مالیات را بخطب خاطر قبول کنیم و اینکه میفرمایند این اختصاص را باید دولت در عمل بدهد هر چند دولت در اینجا حاضر نیست که بگویید این مالیات را اختصاص بنظمه خواهیم داد فقط بعض اینکه دولت این اظهار را بکند من قبول میکنم و درین صورت وسیط بیدانمیکند ولی چطور میتوانیم یک کامه مسلمی را قبول کنیم که میگویند دولت این اختصاص را خواهد داد بله باستی اختصاص بدهد والبته اختصاص خواهد داد ولی اگر مخارج لازمی بودا کرد یعنی اندادینه فلان مامور عقب افتاد یعنی مصارف رفتن به بیلاق عقب افتاد از این محل خواهد داد بنده اون را هیچ قبول ندارم و راضی نیستم هیچ تصور نمیکنم اگر غیر از این باشد این مالیات عملی باشد و بتواند اجراء شود .

هزبیر - بله حقیقتاً جای خبلی تأسف است که برای بیشرفت یک مقصودی دلو هر چند هم آن مقصود کوچک باشد نظر دیگر آنرا نمیگیر میکنم اولاً اگر یک کسی مدافع نظر دولت باشد نیک نیست ولی بنده در اینجا مدافع نظر هیئت دولت نیستم بلکه مدافع نظر جنابالی و یازده نفر دیگر اعضاء کمپرسیون قوانین مالیه هستم که در آنجا خودتان این عقیده را نداشتید حالاً بیدا کرده اید این نظر نظر کمپرسیون قوانین مالیه احت که مخبر دفاع میکنند و ابدآنظر دولت با نظر دیگری نیست و همچنانکه درجه دلسویشان در عمل زیاد تر از سایرین نیست درین وقایتکه از این فضایی کلی صرفنظر کنیم و داخل این مالیات تاسیس شود بنده هیچ طرفدار این نیستم که در این باب صعبت نمیکنم و همین قدر خدمت آنها عرض میکنم که این فرمایشات هم از مد نظر یک نماینده دولت صحیح است البته دولت حاضر است که تا آخرین نقطه دفاع کنند و بسط یه داشته باشند اینکه مالیات و موافق احتیاجاتی که دارد استعمال و اعمال بکند حالاً میخواهم به بیشتر که ما در اینجا نشسته ایم تکلیفمان چه چیز است بنده کیم نماینده یک ولایتی هستم وقتی آمدم اینجا نشتم باشد فکر کنم به بیش این مالیاتی که در اینجا وضع میشود واقعماً بمصراف خودش میرسد یا نمیرسد وایا بنتظمه که بدرود ملت و اهالی مملکت میخورد خواهد رسید یا خیر بنده نصور میکنم موافق همان اظهارهای که تکرارش وقت مجلس را ضایع میکند این مالیات مستغلات که وضع شد و آنرا بشهرها و قصبات اختصاص دادیم وقتیکه بقصبات رسیدیم یکی از نماینده کان قصبه را وصف میگردند به اینکه دارای هزار خانه وار باشد پس هیچ تو دیدی نیست در اینکه مالیات از برای امنیت و آسایش اهالی همان محل است و چه فرق میکند که این مالیات از آنچهل گرفته شود و بهمان گزمه هائی که از پیش داشته ایم داده شود تازمانی که موفق شویم بداشتن یک تنظیمه های رفورمی یعنی یک تنظیمه های جدیدی چه فرق میکند مقصود امنیت آن محل است اشتباہ نماید سکرده و تردید نماید داشت بنده خبلی تعجب میکنم که هر مطلبی را بمقابل خارجه مقایسه میکند و در هر مطلبی که بیش میآید کله (در تمام دنیا) تکرار میشود که تمام دنیا اینطور است ما از تمام دنیا صرفنظر میکنیم و بحال حالیه امروزه خودمان نگاه میکنیم بیشتر چه چیز بسا اطمینان میدهد که اینکه فرانز کردم تواستم مخارجی را بیش بینی کنم که همچنان از مخارج نظمیه باشد بنده هم یکی از طرفداران این عقیده را تجدید خواهد کرده که اداره اصلاح نماید است پس نباید نصور کرده که اگر این محل را برای نظمیه تخصیص بدهیم مجرد اداره و در اینجا بواسطه بیولی بوده است چه اینکه این ماده فانون از مجدد شوران ملی گذشت فوراً یکدست مقداری در مملکت بینداز خواهد شد و تمام نظمیه های که را تجدید خواهد کرد بنده هم موافق خواهم بود با جناب علی اگر مسلمی جمیله میذول بفرمائید در اینکه نظمیه های سکنه اصلاح شود بعد از آنکه اصلاح شد بنده هم یکی از طرفداران این عقیده خواهم بود که عایدات این محل برای آنها تخصیص داده شود پس از این تفاوت باز هم اختلافی تدارید و بالاخره تصور نهاده نماینده کان نگاه میکند بفرمائید در اینکه فرمودند هرچه هنوز که اینکه فرمودند هرچه همچنان از مخارج نظمیه باشد بنده هم فعلاً توانستم بیش بیاورد که اهمیتش زیادتر باشد .

معدل الدویل، مسئله کم کم سورت هریبی بیدامیکند و آن این است که بنده تصور میکنم و حدس میزنم چیزی که آقای مخبر را اراده نهاده است اینطور از این عقیده دفاعی گذشت فقط بتوان یکنفر نماینده از طرف هیئت دولت است و ایشان از طرف دولت دفاع میکنند پس خاطر آقایان نماینده کان را متوجه میکنم که ما از طرف ملت میتوانیم زندگانی آن تجزیه را باشان میدهد که حکم قطعی در پاس آنها توانند بکند و برای اینکه بدانند احیاجات آنها چیست باید پیکنند و ممکن است روزگار پیش خارجی بیش بیاورد که اهمیتش زیادتر باشد .

هزبیر - بله حقیقتاً جای خبلی تأسف است که برای بیشرفت کار را به تفصیلات وقت و افتضای زمان و استطاعت مردم و رفع احتیاج مردم را ملاحظه نماییم آقای مخبر در این فرمایش اخیر شان بلکه فدری بمحابی نزدیک شده اند ذیرا که در این مالیات بکلی بطور ملیق با این اختصاص مخالف بودند بلکه بخواستند این مالیات را هم جرمه عایدات مملکتی محسوب دارند و مخارج معمولی فرض میکردند و فرمودند شخص از آنها خبر ندارد که خواهد شد بنده هم ضرور نمیدانم مخارج مجهه را که دولت تخصیص داده است بیرون چون در نظر همه آقایان نماینده کان هست و در کمپرسیون ها وقتی که صورت حسابهای خصوصی اشخاص را می آورند دیده اند

ذکر بودجه که آقایان میرزا بند این است که بعد از آنکه بودجه پنجاه آمد و آقایان دیدند آنچه از مردم گرفته شده است بجای خودش خرج شده بالته اکرده کروهم کسر داشته باشد وظیفه مجلس است که با پیشنهادی که دولت پنجاه میرزا بند کمال مساعدت را بپسند که دولت محتاج بفرض نشود ادارات هم منظم باشد پس فرض از این مخالفت این است که دولت باید هم خود به تقلیل مخارج یعنی مخارج زیادی مصروف بفرماید و چون ما امروز نمیدانیم این پولها که گرفته نشود بجای خودش خرج نمیشود یا ببعجا خرج نمیشود لهذا نمیتوانیم تصویب بگذیم و شاید مخالفت بنمائیم و در قانون مستغلات با اینکه میدانیم با کثربت مجلس تصویب خواهد شد بودجه دارد باید بگذر نماینده بگوید مالیاتیکه باعث تکثیر هایدات مملکت است نباید بر قرار شود بلکه وطن خواهی حقیقی و وطن دوستی حقیقی افتضام نگذند که تمام نماینده کان ساعی جمله خودشان را می‌دول کنند تا آنکه کسر بودجه مرتفع و هایدات مملکت ذیاد شود خود آفای حاج شیخ اسدالله بیان فرمودند که اداره زاندارمی که پیکری از ادارات مختصه دولتشی است چند ماه است حقوق بآنها نرسیده و طلب دارند آبا این حقوق از کجا باید داده شود بعقیده بنده دو راه پیشتر ادارد یا باید از منافع داخلی که مالیات مستغلات و مالیات دخانیات و غیره که دولت پنجاه پیشنهاد می‌گذارد و مجلس تصویب مینماید داده شود یا از معابری دیگر ولی تصور می‌گذرم از سایر معابری جندان صرفاً برای دولت و اداره نگذارند و حق اداره تقطیع وظیفه نگذارند

وزیر هالیه - بندۀ بایک قسمت از فرمایشات آفای مدرس و آذای حاج شیخ اسدالله هراه هستم البته باید مخارج را کم کرد و یک نظم و ترتیب در جریان امور مالیه اتخاذ کرد و مسلم است اصلاح مالیه سه طریق دارد یکی ترتیب عایدات یکی کم کردن مخارج یکی نظم و ترتیب در جریان امور مالیه است که بعقوله بندۀ اهمیت این یکی از همه پیشتر است و تصویر میکنم اگر هر دو موفق نشده ایم با شروع نکرده ایم با موافعی داشته ایم که بتوانیم از آن دو راه دیگر مایه را اصلاح بسکنیم این دلیل نبود که از راه دیگری هم که فعلاً مدتی است وقت مجلس و دولت هم صرف آن شده با آن هم مخالفت کنم و هقبدها م این است که خوب نیست بایک قانونی که از مجلس بکند و باستی در مملکت با یک حسن نوجوی تلقی و اجرا بشود یک اظهار مخالفت بشود و تصویر میکنم خلیل خوست که با کنم منافع مملکت ما را مکلف بسکند که حتماً در هر موقع دولت نزاعاتی از دیاد مالیات بسکند کمال هراهی را با دولت پیکنم و اساس قانون مستغلات هم بندۀ هم اشکالی نمی بینم و هیچ فرقی مابین آن و مالیاتها دیگر نمیدانم برای اینکه یک کسی که یک ملت مزروعی دارد باید مالیات بدهد نهایت در اینجا ملک مزروعی نیست و ملک مستغل است و برای اینکه از آسب و حوادث مصون و محروس باشد باید از عایدات آن یک چیزی بدولت بدهد و اگر کسی بگوید که نباید صاحب آن ملک بدولت چیزی بدهد عرض میکنم این عدالت نیست پس بنام عدالت باید کلیه املاک ممتاز طور یکه بالسویه از نعمات امنیت استفاده میکند و متفقم و هر همه میشوند همانطور هم بالسویه در کمک کردن بدولت خودشان مساوی باشد و یک حق بدولت بدهند.

هدرس — کیان مبکم موافقت و مخالفت
که در مجلس ذکر میشود واقعاً موافقت و مخالفتی
نیاشده قطباً مسئله هست که منظور نظره است و یک
قدرتی در پرده است و آن اینست که اگرچه ما آرزوداریم
هایدات این مملکت خیلی زیاد میشود و آنچه مصارف
و مخارج این مملکت است از خود این مملکت گرفته
شود به نحوی که دولت و ملت به بچوچه محتاج یک
دینار فرض داخلی و خارجی نیاشد ولیکن عمد
نظر این است که مخارجی که امروز در مملکت
در زمانه ایجاد شده باشد

می شود حتی مخارج های پیچیده‌تری مودودیان
مطلوبی که در اذهان است این است مثلا شخص بندگانی
ملکت بشود صرف خواهند کرد.

را سراغ دارم که مغارج وصول مالیات از مالیات
و ده تومان بیشتر و اموال سه هزار و پانصد تومان
رسیده و با اینکه این هیئت دولت که هفده هزار بر
این است بعد از این بحران باید کمال موافقت را
با آنها کرد و اگر ده لایحه مالیاتی هم بیاورند و
بمجلس پیشنهاد کنند گمان نمیکنم مجلس چندان
مخالفتی نمایند ممکن است این مسئله را عرض نمیکنم که
اگر هیئت دولت ده لایحه هم ب مجلس بیاورد و هر
لایحه بک در کروز دو کروز باشد با این زمینه خرجی
که در این مملکت گرفته شده است باز ما بهمین فقر
و احتیاج خواهیم بود لهذا بک مسئله اهم را که باید
گوشزد هیئت محترم دولت کرد این است که باید
جلو این مغارجات زیادی و احتجاجات بکه بفرموده
آفای مخبر در مغارج طالعه شده (نه بخراج صالحه
که از لوازم مملکت است) گرفته شود و فرض از

است که باید استهلاکا بپردازند و پرداخته اند و آن دیگر معلوم نیست بکجا و فتنه حقیقه بنده است که مجلس شورای ملی قبل از اینکه پلک تحریم براین ملت بگفته باید بودجه مملکت را به بینند اکسری دارد بلکه مالیاتی بر ملت تحمل کنند در صورتی هم که کسر نداشته باشد وقتی که دو پلک بودجه مرتبی پیش از این بددهد ممکن است مجلس با موافقت گند و رأی بددهد که عایدات در زیاد شود ولی با این ترتیب که معلوم نیست عایدات دولت بکجا میرود و مصارف آن از روی چه تراست است و نمیدانم چه وصول میشود و بچه مصرف میر مخصوصاً صادر این اوقات که اداره مالیه مرتبی ندا وورارت مالیه هنوز تشکیلاتی ندارد و بنده چه میتوانم رای به تکمیل عایدات بدهم اگر چه ش

آفایان بفرمانده مطابق فرمایش افای وزیر مال
ونظریات بعضی از نماینده‌گان این مالبات چون
باداره نظمه تخصیص داد. میشود از بعضی حیف و مبله‌ام
خواهد بود ولی بنظر بندۀ این یک تعارفی است
و همینکه داخل عدلیات شدیدم میبینم متأسفانه
نه صود هم نمیرسید مثل قانون نوافل را در داد
ثانی مجلس چنانچه در قانونش هم تصریح دارد از بر
بلدیه و تعمیر خیابانها و یا کوچه کوچه های تخصیص داد
و حالا میبینیم آن ماده قانون ابدآ به موقع اجرای کذا
نمیشود در صورتیکه در خود آن قانون تصریح نشده و
بود اما در اینجا که در قانون تصریح نشده و
تعارفی باداره نظمه میکنیم و میگوییم دفاتر ای
عایدی را بمصرف اداره نظمه میرساند با این آن
بنده با این مالبات موافقت نمیکنم و تا وقتیکه داد
بودجه مملکتی را در مجلس شورای اسلامی در روی
تریبون ارائه ندهد و نگوید عایدی مملکت این
مصارف این و کسرش این و اضافه اش این

بنده یکنفر رفاقت با این مالیات بله با همچ مال موافقت نخواهم کرد و با هر عایداتی مخالف خواهم بود .

آفای، حاج شیخ اسدالله فرمودند کافر بودند

دیگر بند مخالفتی ندارم
مخالفی نیست رأی مبکریم آقایانیکه
وریسکه خوانده شد موافقند و تصویب
بنده
نیست نمایندگان قیام نمودند)
تصویب شد مذاکرات در کلیات است
نیست ؟
خاصل آنکه بند مخالفتی در شور
اظهار مقیده کردم در این موقع هم
از مجلس مبکر داده و رأی قطعی داده
مقیده خودم و تکرار میکنم و مجلس
بند را اظهار بکند یعنی دارای این
من با تکثیر هایدات دولت مخالفم زیرا
دولت زیادتر بشود آرقاء و نامنفات
آن را آغاز نمایم

از دیدگاه آن هایدات حواهد بود و بین
نجا هست و آن این است که در مملکت
سفاهه هایداتی که دارد معلوم نیست
مد و بکجا صرف می شود یعنی مطالبی
بیچ دلیل و فلسفه نیست و دلیل و فلسفه اش
ضع طبیعی است (قباسات هامونها) و آن
است هوا مانه میگویند اگر بک کسی
دوشی آب پینه از د تاروزه ها و منافذ
بر آب آز رام عکم بکند هر چه آب در
ازد به در میرود و حرکت لغواری است
منافذ را گرفت که هر چه آب بخوض
محفوظ بماند تادر موقع حاجت به صارف
سبت بمالیه مملکت مامو بیشم این طور
بقدرتی است که دیگر حدی از برایش
که الان چند بحال است دولت ایران
ملت از بودجه خودش که بودجه مملکتی
د و هیچ نمیداند بودجه اش چقدر است
نمیلت هنوز بک بودجه مرتب نمیدادند
هر خ کنم خود دولت هم تابعه بک
داداشته مثلا وقتی که نده بطاور کلی
ادر نظر میگیریم می بیشم هایدات
کرود است قریب یا نزدیک کرود

مالبات مستقیم نقد و جنس است و
فریب نه کرور هایدات گمرک است
موقع جنک یا کرود با دو کرور
دو کرور هایدات تعدادی است و در
دانه دائز باشد قریب دو کرور هایدات
و مبلغی هم هایدات تذکره است و
و کرور هایدات پست و تلگراف است
او در کلمی در نظر بگیرم می بینیم
قریب می کرور است از آن طرف
ماه از اول حمل این سال بیکدرد و
ق بیکمی از ادارات داده نشده مثلا
ی مبلغی طلبکار است و اگر وجهی
بده است خیلی کم بوده و بقیه حق و قش
و همچنین اداره اعظم با این هایدات
عاید هایداتی است که لاوصول است
نم با که هایدات لاوصول داشته باشیم و
ردی در وصول آنها تاخیری بشود
خواهد شد برفرض هم که دو یا سه
ا موضوع کنیم باز می بینیم بیست و
در هایدات ناریم فقط چونکه از این
صادر خودش نمیرسد افساط فروضی

<p>پاشد بنا بر این رئیس بامداده سوم به میکنند قیام (۱)</p> <p>رئیس، در کلبات مخالف حاج ش</p> <p>اول در کلبات ک این قانون مبشود باز هم نمیتواند این هقیده و بگوید هر قدر هایدان اگر</p>	<p>رئیس - مخالفید ؟ ناصرالاسلام - توضیح میخواستم . رئیس - بفرمائید . ناصرالاسلام - این عقیده که در جلسه قبل اظهار میشد که مالیات مستغلات برای مصارف نظمی نخواهد داده شود منظور تعییب کنند کان ۰۰۰۰</p> <p>رئیس - در این ماده موقع ندارد مذاکره را جمع بهاده دوم است در ماده دوم به طریقی که از طرف هیئت دولت پیشنهاد شده و کمیسیون تصویب کرده یعنی ها حذف لفظ خالص و او شتن لفظ مطلق بعای لفظ خالص مخالفی نیست ؟ (اظهاری نشد) رأی مبکریم با این ماده آقایانی که تصویب میکنند قیام نمایند .</p> <p>(۵-۰ کثیری قیام نمودند)</p>
--	---

رئیس — تصویب شد — بالطبع ماده سه و چهار حذف خواهند شد زیرا ماده سه و چهار راجح بلطف خالص بود چون لفظ خالص حذف شد بالطبع این دوماده هم حذف میشوند.

(ماده بیستم بعضیون ذیل فرائت شد)

ماده ۲۰ این قانون دو ماه پیش از تصویب مجلس شورای ملی و رسیدن به صورت همايونی به وقوع اجرایگذارده خواهد شد .

رئیس — خاطر آفایان هست که در این ماده پیشنهاد شده بود وجود این مالیات از برای مصارف نظمیه تخصیص شود کمیسیون به ملاحظاتی صلاح ندانست که با هیئت محترم دولت هم صلاح نمیدانند .

وزیر مالیه — عرض میکنم در باب تخصیص این مالیات برای مصارف ادارات نظمیه هیئت دولت اساسا با این نظر نمایندگان موافقت دارد که عمل معاشرات این مالیات برای مصارف نظمیه تخصیص داده شود . ای در اینکه ذکر آن از این تخصیص در قانون بشود موافق نیست بلکه این است که این مالیات را مالیات محلی میدانند که تخصیص به مخارج محلهای معینه بکند و نظر دیگر این است اگر این تخصیص در قانون ذکر شده باشد و بخواهند صرف همان محلها بکند ممکن است در بعضی محلها عایدات این مالیات به مخارج

نظمیه آن محل و فانکند در این صورت یادولت مجبور خواهد شد که از مالیات‌های دیگر برای تأسیس انظمیه (در آن محلی کمالات مسنه‌نش کافی نیست) ضمیمه این مالیات کند و این اسباب تعمیل گزافی بر بودجه دولت خواهد شد و اگر بخواهد از آن محل ها که انظمیه تأسیس نشده است این مالیات را مطالبه بکند اسباب تبعیض دو مالیات خواهد شد و بالنتیجه اسباب تزالزل است پس باید بوجه مناسب نمود این که ذکر شخص در خود قانون بشود ایکن هملا با این شخص موافق هستند که وزارت مالیه آنچه از این مالیات وصول میکند در بیکار حساب مخصوصی از برای انظمیه طهران و ولایات فکاه بدارد و به هیچ خرج دیگری نزند و همین طور هم خیال دارند و همین کار را هم خواهند کرد .

رؤس- فرض از انظمیه این اینکه بطریق جدید است .

وزیر مالیه . البته مسلم است .

معدل الدی لـ ۴- بنده مخالفتی که داشتم این بود که این سه شله در محل توضیح و تصریح شود بعد از آنکه آقای وزیر مالیه این طور توضیح دادند و فرمودند که این شخص م در محل داده خواهد شد در حقیقت دست آیات اختصاص نداخواهد کرد حالا شخصی بهتر ترتیب کنم خواهد

و در باب پیشنهاد دولت راجع به ماده دوم قانون
مسئللات مذاکرات لازم بعمل آمد کمپیون پیشنهاد
دولت را تصدیق کرده ماده دوم اینطور نوشته میشود
ماده ۲ - مالیات مسئللات مذکوره در ماده بیک
از قرار صدی و نجع عایدات مطلق سالیانه تعیین میشود
بنابراین مواد ۳ و ۴ حذف میشود
(راپورت ثانوی راجع به ماده پیشتم بعضی مقصود
ذیل فرائت شد)

کمپیون قوانین مالیه بتاریخ ۱۹ شوال با
حضور آفای وزیر مالیه منعقد و در باب پیشنهاد آفای
میرزا محمدعلی‌سنان فاینده همدان و کمپیون در باب
تخصیص عایدات مالیات مسئللات برای مخارج نظمه‌ها
مذاکره شد آفای وزیر مالیه نظر دولت را چنین
اظهار فرمودند که دولت در عمل عایدات در محل

مالیات مستهولات را در تحت محاسبه مخصوص نگاه داشته و قبل از سایر مخارج برای تابعه مخارج نظمیه ها تخصیص خواهد داد ولی ذکر تخصیص را در قانون درلات مقتصی ندانسته برای مضریت و عدم لزوم تخصیص دلالتی بیان نمودند با موافقت نظری که از طرف دولت اظهار شد کمیسیون فواین والیه در نظر ادای خود باقی هائمه مقتصی نمی داند که در قانون ذکری از محل خرج عایدات مالیات مستهولات بشود رئیس — مذاکرات اول راجع به ماده دوم است وزیر والیه — در خصوص ماده دوم البته خاطر نمایند کان معترم مسپوق است که اول این قانون در کاینه سابق آقای مستوفی الممالک وضع شد و در آن لایحه مالیات مستهولات را از قرار صدی ده تصور کردند ولی برای خانه هایی که صاحبان آنها در آنها سکونت دارند مالیاتی معین نگردند و منحصر بخانه های اجاره نمودند اما در آن موقع این قانون پیشنهاد نشد در کاینه آقای مشیرالدوله پیشنهاد نشد و خانه های ملکی را هم کمکوئی صاحبان خانه هاست داخل کردند و مالیات را صدی چهار قرار دادند بعد که مجلس آمد در مجلس خانه های ملکی را هم مستثنی نگردند و مالیات را همان صدی چهار قرار دادند هیئت دولت

حاضر و در این خصوص مطالعات لارمه نموده و دید
ممکن است مالیات صدی چهار بیلیون ضروری بدهات زارد کند
خلاصه اینکه خانه های مسکونی موضوع شده است بهجهت
اینکه بعضی از مستغلات هست که خبلی بیشتر از این
ماهند و (شاید تا ماهنده صدی بیوست) مالیات بدهند
حالا اگر دولت بخواهد آن مالیات های سابق را
در یافت کند و البته مخالف با این قانون خواهد
بود و اگر بخواهد آنها را بصدی چهار تنزل بدهد
اسباب ضرر خواهد بود و تصور کردند که باستی
خبلی بیشتر از اینها بمحفل پیشنهاد شود که واقعاً
این مالیات یک مالیات قابل ملاحظه برای دولت باشد
ولی به لاحظه اینکه مجلس شورای ملی صدی ؟ از
عایدات خالص رأی داده بود برای اینکه ما بین رأی
مجلس و پیشنهاد دولت چندان اختلافی نباشد هیئت
دولت صدی بنج از عایدات مطلق پیشنهاد می نماید
یعنی صدی بنج قبل از وضع مخارج گرفته شود .
ردیم - از این پیشنهاد آقایان تمامآ می بوق
مشتند و مذاکرات خودشان را کرده اند و کمی سیون
هم تصویب نموده است حالا مخالفی هست یا نیست ؟
فاحصر الاصلاح . اجازه می فرمائید ؟

برود چون همیشه اشخاص هواخواه او را خانه هستند هرچه ارزان است آنرا بخرند آنوقت ممکن نبست بیایند یک چیزی را که منی پنجه فران است نخرند و یکم میگذرد قران را تکیرند نظیر اینها هم داریم در مجلس گذشت که بتمک مالیات بمتیم همین مطالعات را نکردیم و نیک از خارج وارد مملکت مامیشند تا اینکه بشه تهران هم رسیده این بود که مجلس بس از آنکه از گمرک تحقیق کرد و واردات و صادرات را نسبت پسنوای سابق معین کرد دید در سال چندین صدهزار تومان یول میرود و در مقابل هایدی دولت دویست یا سپصد هزار تومان میشود و یک خرج گزافی هم که صورتش را نمیدانم و آنکه وزیر مالیه مسبوق هستند از آن موضوع میشود و از برای دولت یک چیز خوبی کمی باقی میماند اهذا مجلس پیشنهاد کرد و خوب در نظرم هست که این را حزب محترم دموکرات ملتفت شدند و تقاضا کردند که مالیات نمک منسخ شود هیئت دولت هم همین قسم قبول کرد و گذشت امروز ما میبینیم که آن صدی صد را برداشت ایم و بوجب این رایورت کمیسیون صدی میمالیات بر تباکو و توتون گذاشت ایم و بجای آن ترتیبی که از طرف هیئت دولت پیشنهاد شده بودو ششصد هزار تومان بود دویست هزار تومان یا بدی فرض میکنیم باید در مقابل این دویست هزار تومان بکقدرتی دقت کنیم و ببینیم مخارج این اداره برای ما چقدر میشود و در مقابل سالی دویست هزار تومان چقدر توتون وارد مملکت ما میشود چون هنوز هذا کرات رسمی را با جاهای لازمه نکرده ایم که این کار را برای دولت (مونویول) و انحصار بدهند که نسبت بآن توتون و تباکوئی هم که وارد ایران میشود مجری شود که برای دولت نفعی داشته باشد تبدیل نمایم دولت نصیبی از رای این کار گرفته است یا نه؟ اگر نگفته است میبینیم در مقابل دویست هزار تومان یول که عاید میشود چندین کرود خارج میشود و بعد از این هم دیگر توتون در ایران نمیکارند بله یک قسم فرمایش آفای حاج عزالمالک صحیح است که تباکو از خارج نماید بنده هم تصدیق میکنم ولی توتون سیگار و سیگارهای پیچیده و سیگارهای برگی وغیره که از جنس همان تباکو است بایران وارد میشود ویس از اینکه این مالیات گذاشته شد مردم البته آن تباکو را تغییر میدهند و سیگار میگشند که صرفه از برای آنها داشته باشد اگر بخواهید دلایل مفصل تر هرض کنم وقت مجلس را تلف میکنم تمامًا و مثل میزخم به نمایندگان محترم فکر بکنند و ببینند چه هیبها و چه ضررها در سال از برای دولت و ملت داشت و چقدر یول خارج میشود و در مقابل نمک میامد در صورتی که در این مملکت معنی نمک زیاد است و باین جهه مجلس مجبور شد آن مالیات را بردارد امروزهم این مالیات هبنا همانطور است هم تباکو تکاری ما از میان خواهد رفت و هم اینکه در سال چندین صدهزار تومان یول طلای ما از مملکت خارج خواهد شد پس بهتر این است که دولت یک مطالعات صحیحی در این کار بکند و یک قرار و قاعده بدهد پس از آن مجلس پیشنهاد و مذاکره شود.

حاج عزالمالک ... اولاً خدمت آفای در داخله مملکت است تعادل کند و آنقدر ها فرق نمیگذند که صرف بگذند توتون خارج را بداخله مملکت ما بآورند و در خاتمه هم هرض میگذنم که آفای رزیر مالیه در کمیسیون^۱ تشریف داشتند و با نظریات ایشان این لایحه مجلس شورای ملی تقدیم شده است.

وزیر هایله - ایراداتی که در این قانون میشود اگر براساس این قانون باشد بنده عرض میگذنم باید افراد کرد که اساس قانون دخانیات قابل تقدیم نیست زیرا این قانون را تقریباً در همه جای دنیا خوب فرض کرده اند و در غالب جاهای معمول است و همچنان هم اینست که این مالیات بمواد اولیه حیاتیه تحمیل نمیشود برای یک چیزی که جزء اشیائی است که محتاج باو نیستند تحمیل میشود اما اگر در این قانون و مواردی که در اینجا نوشته شده است تقدیماتی نمیشود آنرا خود بنده افراد میگذنم ولی هرض میگذنم که در این موقع غیراز این نمیتوانستیم بدویسیم و چون غیر از این نمیتوانستیم بدویسیم باز نمیشود این را دایل فرض کرد که نمایه این قانون را وضع کرد بعقیده بنده و بعقبده اعضاء کمیسیون اینطور رسید که باید این قانون را همیطور بمحروم اجمال وضع کرد و از مجلس گذراند و بعد در موقع عمل و تجزیه ضمایمی که از برای قسم اجراء یا ترتیبات دیگر لازم میشود مجلس پیشنهاد خواهد کرد والبته در این موقع که نازه شروع شده است ما نماید متوجه باشیم که خوبی مفصل باشد این قانون تابحال در مملکت ما تجزیه نشده است و البته چونکه هیچ تجزیه نشده است در اول شروع ناقص خواهد بود و این سبب نماید که از آن صرف نظر کنیم این عقیده بنده این است که این قانون به همین طور بسکردد و آن وقت جزئیاتش و نواقص و معايش کم در موقع عمل اصلاح شود و مجلس پیشنهاد شود.

منحصر السلطان - لایحه که از طرف دولت پیشنهاد شده بود در آن لایحه نظریات خودشان را مینگذرد بوده و از تمام ولایات و ایالات تحقیق تبا و و توتون کاربران نموده بودند که تقریباً یک میلیون و چیزی من تبریر میشود و تباکوی فارس را منی چهار قران در محل قیمت گذاشته بودند و بهمان قیمت که در همان قریه فروش میفرمایند صد مالیات بر او پسته بودند مال اصفهان و کاشان وغیره و اکه در خود محل و در قریه منی دو قران فروش میرود دو قران مالیات معنی کرده بودند و معادل ۱۵۰ با ۲۰۰ هزار تومان هم در توتون ساخته مالیات است بودند آنوقت روی هم هشتصد هزار تومان بر آورد منافع تباکوی ایران و توتون و سیگار زا معنی گردد بودند که بعبارت آخری شصتم هزار تومان بعد از مطالبات خزانه داری و پیشکارها و امنی مالیه که رایورت را داده بودند بعد از خرج شصتم هزار تومان باید گرفته شود کمیسیون پس از دقتها زیاد و نظریات فوق العاده نگاه کرد که اگر امروز که در سال معادل یکصد و پنجاه یادویست هزار تومان توتون از خارج داخل مملکت ما میشود (مابغوهایم همان مالیات را بعنای صد بگذاریم باید در سالی چند کرود تومان یول مابخارج برود در مقابل توتون با بران باید و آنوقت تباکو و توتون کاری از میان نیز بقیمت آنچه تصور شد با افزودن صدی سی باز آنقدرها فرق خواهد کرد و شاید نازه قیمت توتونی که از خارج داخل مملکت میشود باقیمت توتونی که بوجله همان اشخاص منتهی با افزودن یکصد کمی مالیات دخانیات را هم وصول کرد اگر چه جزئیات این مطلب در این قانون نوشته نشده است ولی برای اینکه تصور نشود خبلی مخارج خواهد داشت نظریات کمیسیون را بنده باید هرض کنم و آن نظریات این است که کمیسیون در نظر نداشته است مالیات دخانیات را در سر محصول مردم (دکلارا سیون^۲) بدهند و حاصل زراحت خود را بگویند و مأمورین برونده مالیات آن را در سر محصول وصول گذند چرا این طور نوشته شده برای اینکه آن فرض یک چانی شکل دیگری اتفاقاً نکرد وزیر مالیه اختیار داشته باشد و می تواند همل کند و ممکن است مثل ترباک ابزارهایی در شهرها معین گشته و قرار بگذارند تباکو را در آن ابزارها بریزند و در موقع فروش نرتبی ممثل ترباک باندلر و (پامپ) بگذند آنوقت تاجر مجاز باشد آنرا بمردم متفرقه بفروشند را درین صورت یک چیز مشکلی نخواهد بود و هیچ اشکالی نخواهد داشت که آفای سردار معظم یک مخارج عمده برای آن تصویر فرموده اند اما اینکه فرمودند بعد از آنکه ما توتون ساخته را موضوع کنیم بگمقدمه از آن مالیات و هایدی که دولت بیشینی کرده است گمتر میشود صحیح است ولی هایداتیکه برای توتون ساخته نصور کرده بودند چنان مهیم نبود دولت صدورنگاهه هزار توتون ساخته شده بیشینی کرده بود ما نصور کردیم این صدی سی که بر توتون ساخته یعنی بر برک مالیات وضع میگنیم این تفاوت سرکشی میشود جبران خواهد کرد واگر مخدوسیم در دست دومهم یعنی در موقعی که ساخته شده یک مالیاتی بگیریم عایدات آن صدورنگاهه هزار توتون برای مخارج تفیض قابل بود که یک مالیات هم بر توتون ساخته تعمیل شود که پس در همان دست اول در وقتی که برک است ساخته نشده است کمپیون تصور کرده یک مالیات صدی سی اخذ شود بهتر است و بنده تصور میگذنم این یک حد متوسطی است که دولت عایدات را تصور کرده و هشتصد هزار تومان کمال نوشته شده بود حتمانی شود گفت این مبلغ عاید دولت خواهد شد یا کمتر خواهد بود یا زیادتر برای اینکه ما هنوز تجزیه نکرده ایم تا بدانیم چقدر میشود پس یک مالیاتیکه ضرر نداشته باشد و نسبت باختیابات اولیه مردم هم صدمه وارد نیاورده بنتظیر بنده (اگر چه نمیدانم اکثریت مجلس چه نظری خواهد داشت) آنقدرها فو العاده نخواهد بود و پر مردم نجومی نخواهد شد و مجلس هم در این موقع احتیاج نماید از دادن رای در این قانون مضایقه گشته اما نسبت بآن (کنکور اس) و ترتیبی کار و رود توتون خارج فرمودند البته آنهم یک مسئله اساسی است و در کمیسیون هم مطرح مذاکر میشود اولاً باید دانست که یکنامت اداین مالیات راجع به تباکو است که از خارج وارد نمیشود و مال خود داخله است فقط بقدرتی توتون در بعضی از نقاط سرحدی از خارج وارد نمیشود آنهم نسبت بقیمت آرتوتون خارج و اسیت بقیمتی که توتون داخله دارد آنچه تصور شد با افزودن صدی سی باز آنقدرها فرق خواهد کرد و شاید نازه قیمت توتونی که از خارج داخل مملکت میشود باقیمت توتونی که